

Motion till riksdagen

1988/89:Ju641

av Hugo Bergdahl och Elver Jonsson (båda fp)

Samhällstjänst

Många enskilda människor liksom olika myndigheter uttalar sig allt oftare för en brottspåföljd där samhällstjänst kan vara ett alternativ till fängelsestraff. Tiden borde nu vara mogen för en reformering av samhällets sätt att reagera mot människor som brutit mot våra gemensamma lagar och förordningar.

Samhällstjänst innebär att den dömda – efter eget medgivande – i stället för ett fängelsestraff kan åläggas att utföra arbete enligt ett särskilt uppriktat program. Om den dömda fullföljer avtalat program slipper han att avtjäna det utdömda fängelsestraffet. Två fördelar ernås: det är mer humant för den dömda och det är samhällsekonomiskt en stor fördel. Dessutom sker – inte sällan – en nedbrytande process som den dömda ofta har stort men av och som inte hjälper i den avsedda återanpassningen.

När samhällstjänst ersätter fängelsestraffet blir det mindre dramatiskt men mer rehabiliterande. Det har vidare ett stort pedagogiskt värde för den dömda genom att han avkrävs en arbetsprestation för att uppfylla de krav som är knutna till påföljden. Det kan i många fall vara så att det t.o.m. skulle kännas bra för den dömda att få sona sitt brott utan att senare drabbas av den skamkänsla som ett fängelsestraff ofta medför.

Det kan dock finnas nackdelar i en påföljd av typ samhällstjänst. Det kan lätt ses negativt att i tider av hög arbetslöshet döma människor till arbete. Nu blir det självklart inte något tillskott av oavlönat arbete på den reguljära arbetsmarknaden, snarare torde det bli tvärt om. Det åtgår mycket tid för introduktion, kontroll och kontaktverksamhet m.m. med den dömda. Det kan även hävdas att det kan bli svårt att finna myndigheter och institutioner som kan ge arbetsuppgifter för de dömda utanför ordinarie arbetstider, dvs. då samhällstjänsten skall utföras. Här borde kunna prövas ett system då de frivilliga organisationerna kunde komma att anlitas. Betydande intresse har redan visats från en rad organisationer av typ Svenska röda korset, de kristna samfundet m.fl. Andra lämpliga organisationer kan vara de fackliga, idrottsföreningar och scoutorganisationer osv.

Avsikten med samhällstjänst är inte att ersätta påföljden för de grövre brotten där fängelsestraffet kan anses ofrånkomligt såsom vid narkotikabrott m.m.

Det finns anledning att från samhällets sida pröva nya former som mer effektivt än nuvarande fängelsepåföljd synes ha möjlighet att återanpassa till ett normalt liv.

Hemställen

Mot. 1988/89

Ju641

Med anledning av det anförda vill vi föreslå

att riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag om en reformerad brottspåföljd där samhällstjänst kan ersätta fängelsestraff i enlighet med vad som förordats i motionen.

Stockholm den 25 januari 1989

Hugo Bergdahl (fp)

Elver Jonsson (fp)